

Efectul unui accelerator asupra hidratării și porozității pastei de ciment: investigații RMN

Ioan Ardelean

Departamentul de Fizică și Chimie, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

<http://nmr.utcluj.ro>

Cuprins:

- I. Motivație
  - II. Relaxometria RMN a materialelor pe baza de ciment
  - III. Efectul acceleratorului asupra dinamicii hidratării și porozității
- Concluzii

I. Motivatie

Problema

Consum de beton per capita: **aprox. 1m³/an**

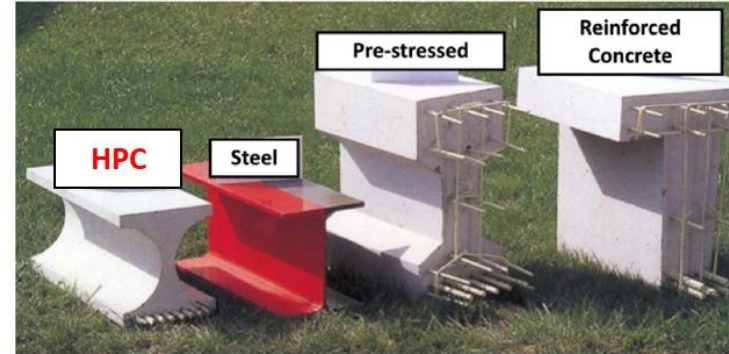
1 Kg cement $\Rightarrow$ 1 kg CO₂

Consum asociat de oțel

Soluția

Beton de inaltă performanță (HPC)

<http://www.asce-pgh.org/Blog/4468471>

Rezistența crescută:

beton $\rightarrow$ 20 ÷ 50 N/mm²

HPC $\rightarrow$ 200 ÷ 800 N/mm²

HPC se obține utilizând aditivi și adaosuri

Printare 3D

<https://www.ubergizmo.com/2021/02/house-in-new-york-3d-printing/>

Condiții:

- Rezistență în compresie crescută;
- Timpul de turnare controlabil

Prima casă printantă 3D în Germania
(Septembrie 2020, 380m²)

<https://interestingengineering.com/>

Material: **i.tech 3D**

- HeidelbergCement AG, Germany;
- 'excellent pumping and extruding characteristics'

Printerul (COBOD, Denmark)

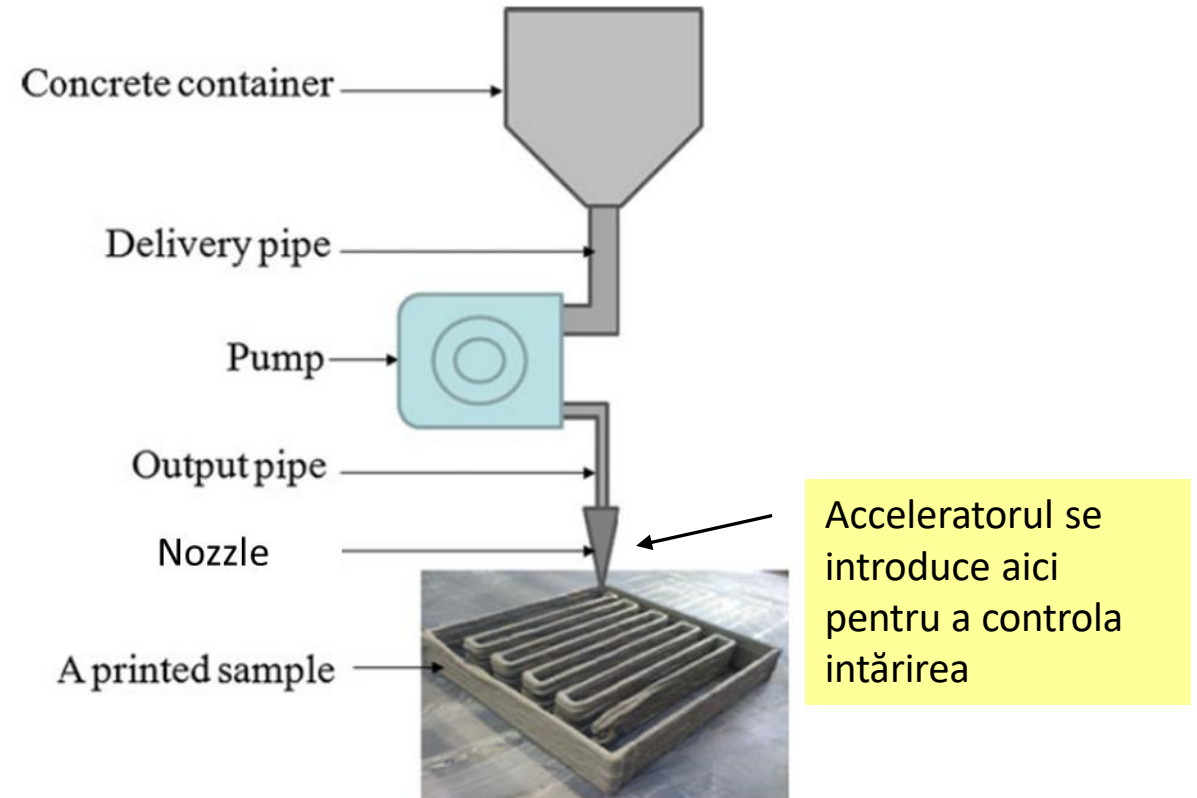
Structura 3D

Material pentru printarea 3D

Nisip
+
Ciment
+
Cenusa zburătoare
+
Pulbere de silice
+
Apă
+
Plastifianți
+
Acceleratori

Schema unui printer 3D cu mortar

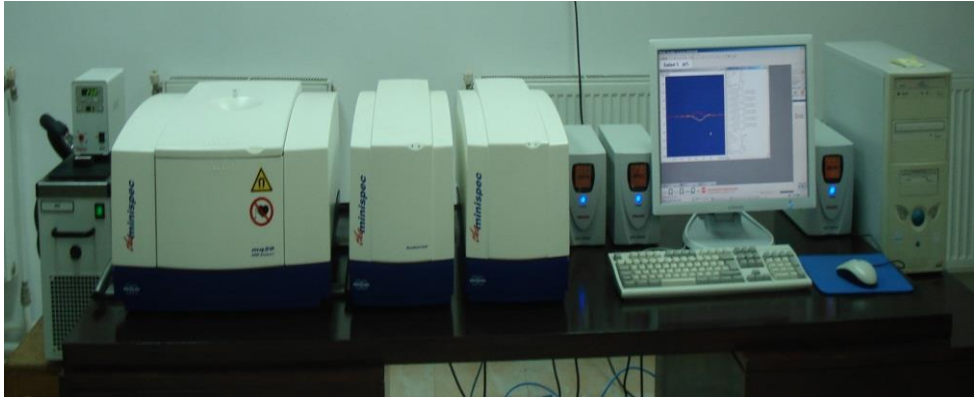
II

**Relaxometria RMN a materialelor pe
bază de ciment**

Echipamente RMN utilizate

(disponibile in Laboratorul de difuzometrie si relaxometrie RMN)

Bruker MINISPEC MQ20

Caracteristici:

$B=0.47\text{ T}$; $G=5\text{ T/m}$;

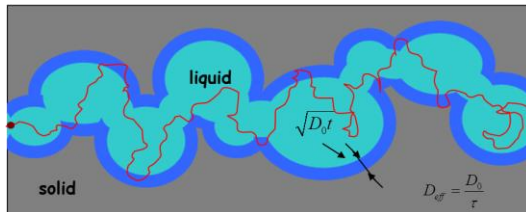
Temperatura: $-20+120\text{ }^{\circ}\text{C}$

$90^{\circ}\text{ RF pulse} = 2.5\text{ }\mu\text{s}$

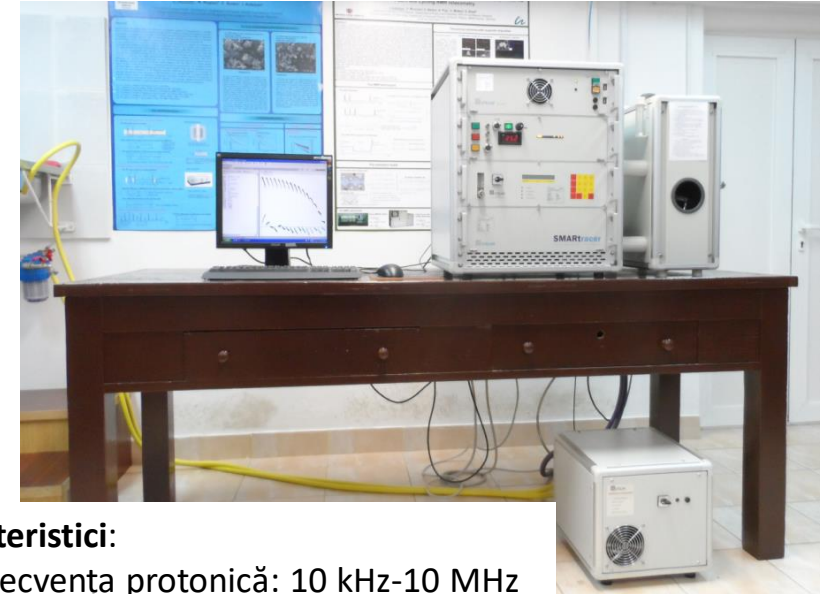
Frecvență: 20 MHz

Relaxare nucleară și difuzie moleculară
(lichide și polimeri în medii poroase)

Stelar SMARTracer FFC

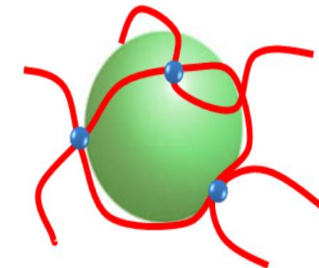
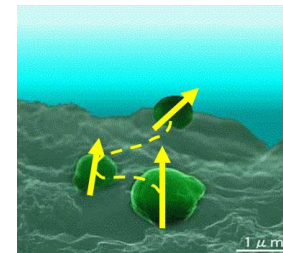
Caracteristici:

- Frecvența protonică: $10\text{ kHz}-10\text{ MHz}$

- Temperatură: $-100+120\text{ }^{\circ}\text{C}$

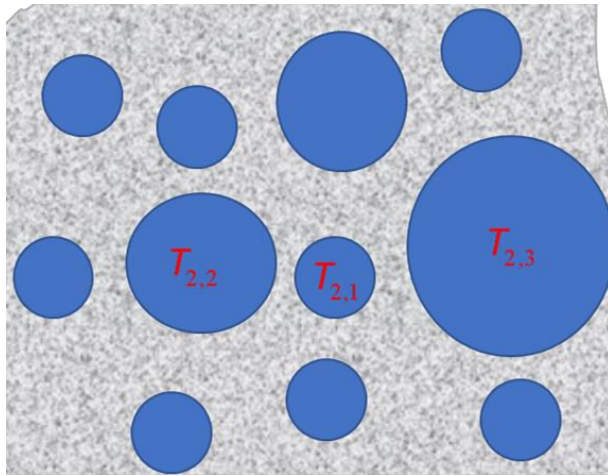

Dinamică moleculară la interfață

Principiul metodei

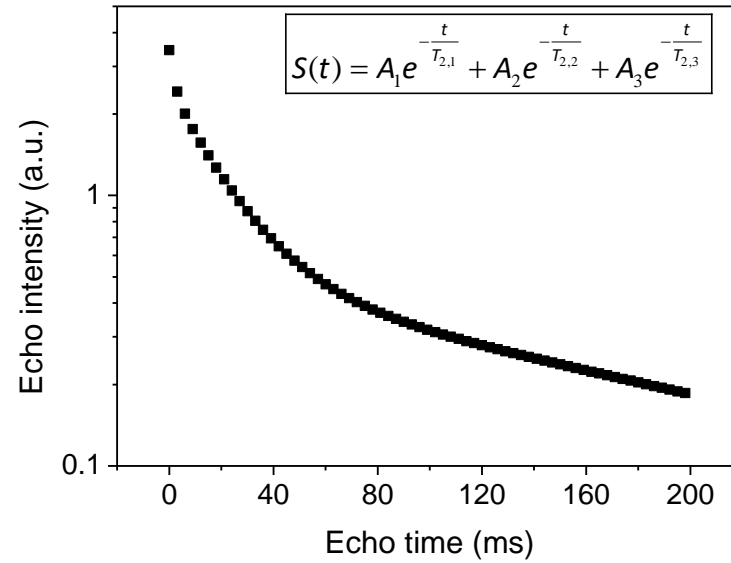
Distribuție de pori

$$T_{2,i} = \frac{1}{3\rho} R_i$$

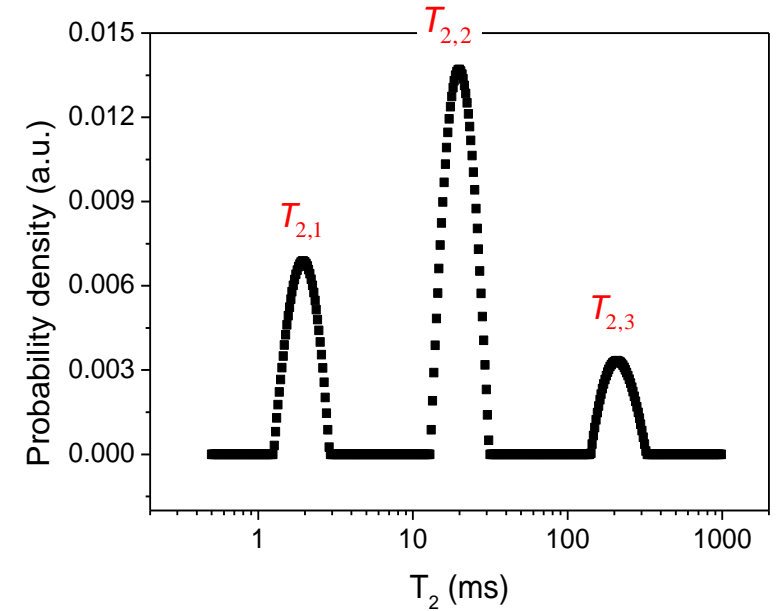
$T_{2,i}$ - timpul de relaxare transversală al componentei i ;
 R_i - raza porilor de tipul i

Ecouri de spin multiple (tehnica CPMG)

➡
Inverse
Laplace

Distribuția timpului de relaxare

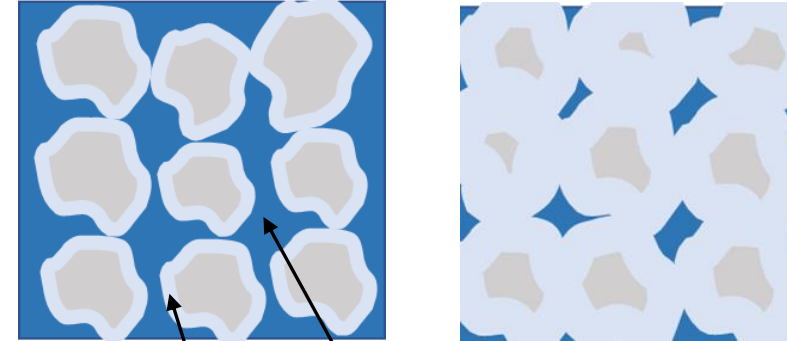
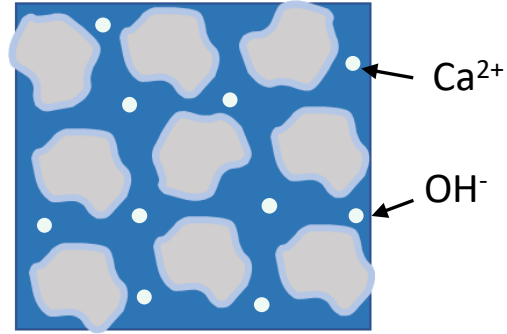
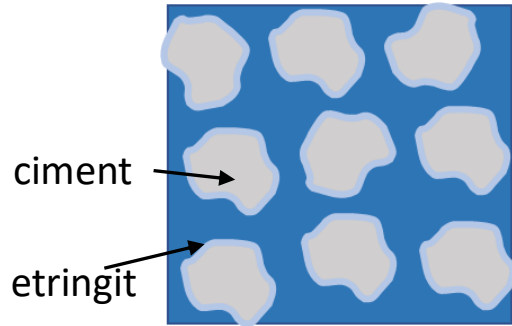
Monitorizarea procesului de hidratare al pastei de ciment (PC=apa+ciment)

Evoluție proces hidratare

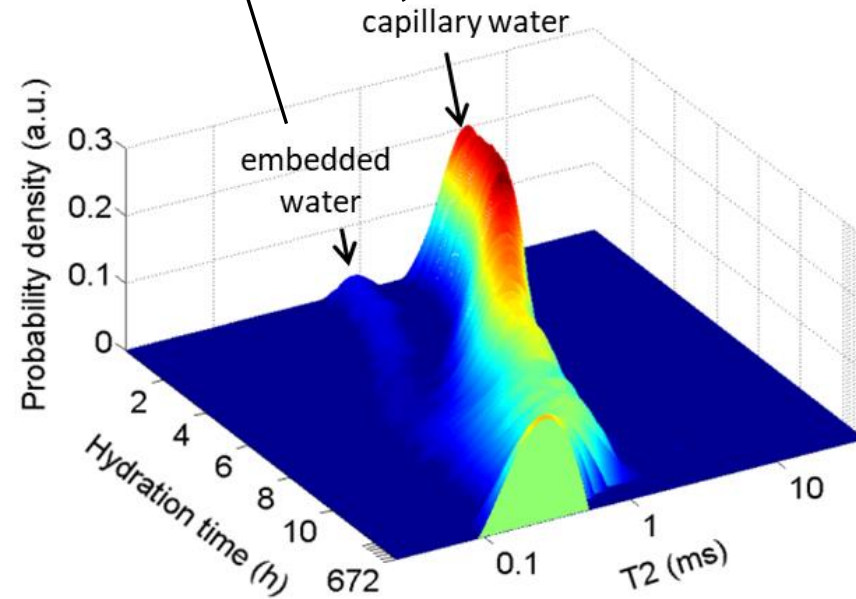
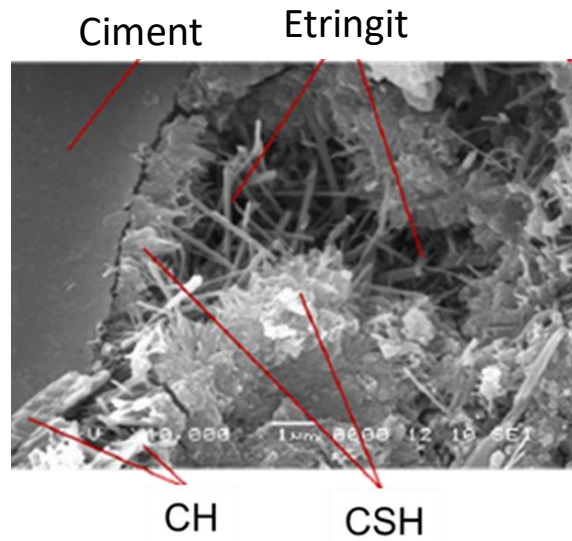
Amestecare (<15 min)

Stadiul latent (<15 min-2h)

Formare produși hidratare (>2h)

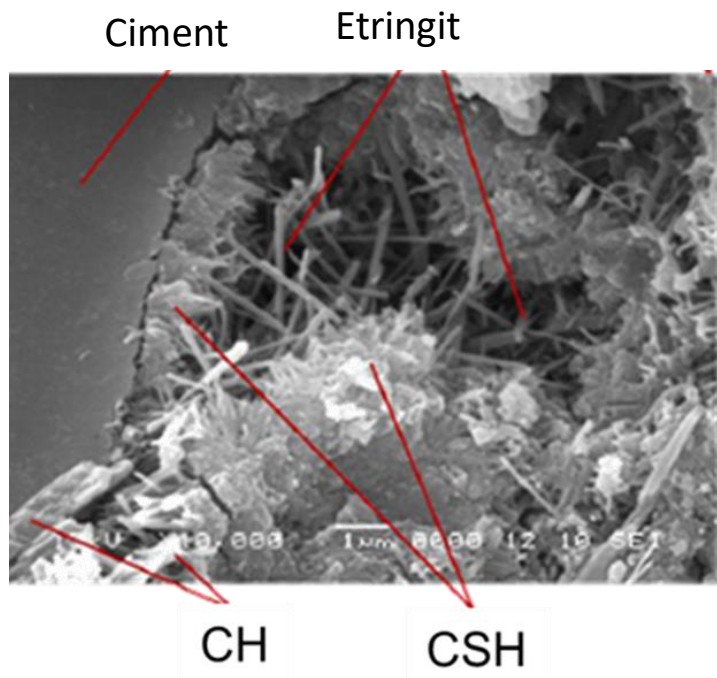
Etringitul
C-S-H
CH

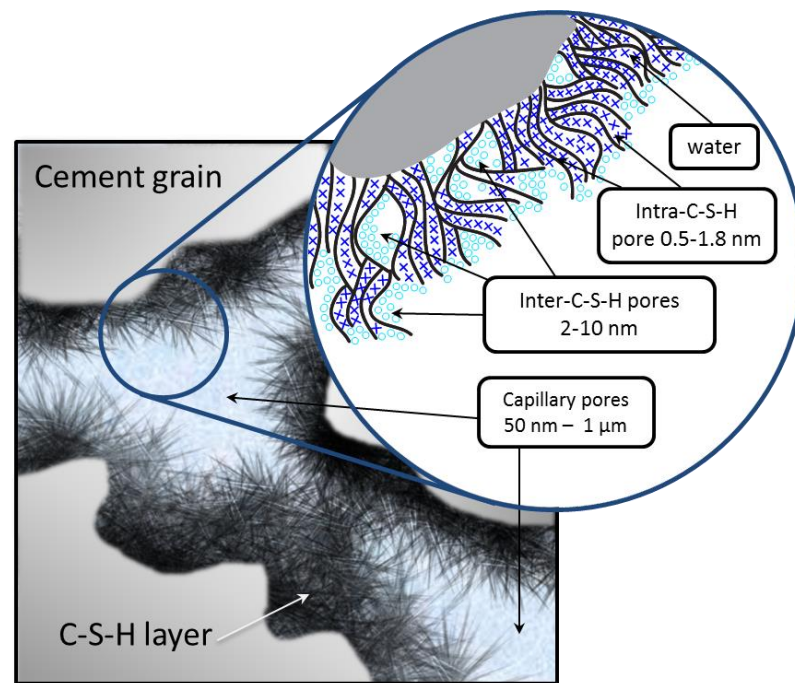
Distributie timp relaxare in timpul hidratarii

Structura pastei de ciment dupa hidratare

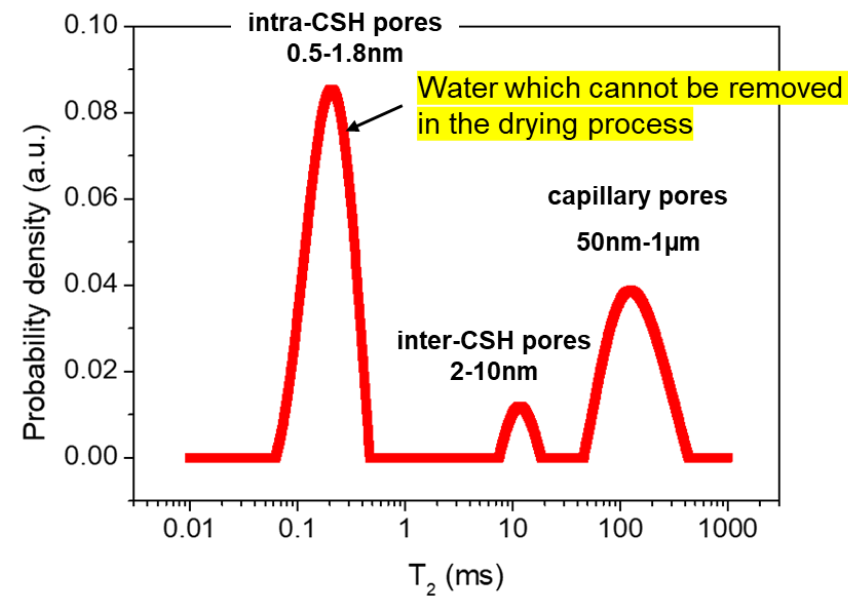
Imagine SEM

Modelul microstructurii poroase

Evidențiere microstructura prin relaxometrie RMN

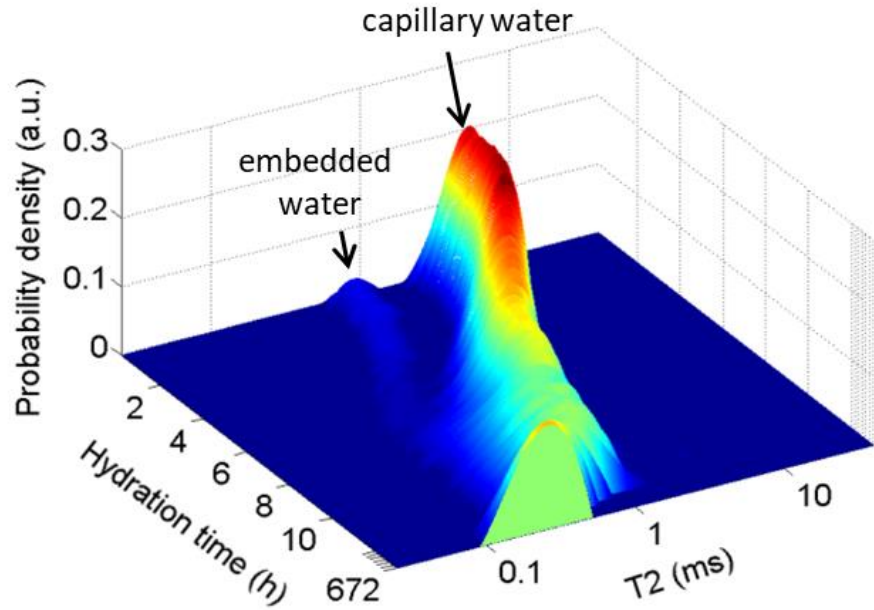

↑
probă saturată cu ciclohexan

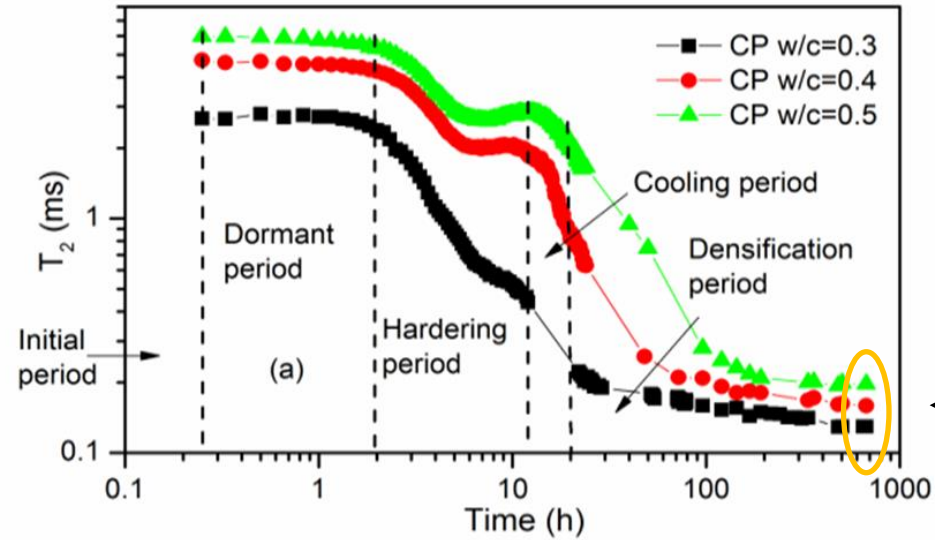
$C-S-H = 3CaO \cdot 2SiO_2 \cdot 4H_2O$ este principalul produs de reacție al cimentului Portland cu apa (50% din volumul CP)

Aplicatie: efectul raportului apă-ciment

Evoluția distribuției timpului de relaxare

Timpul de relaxare pentru diferite rapoarte apă-ciment

Rezistența descrește cu
prin creșterea cantității
de apă

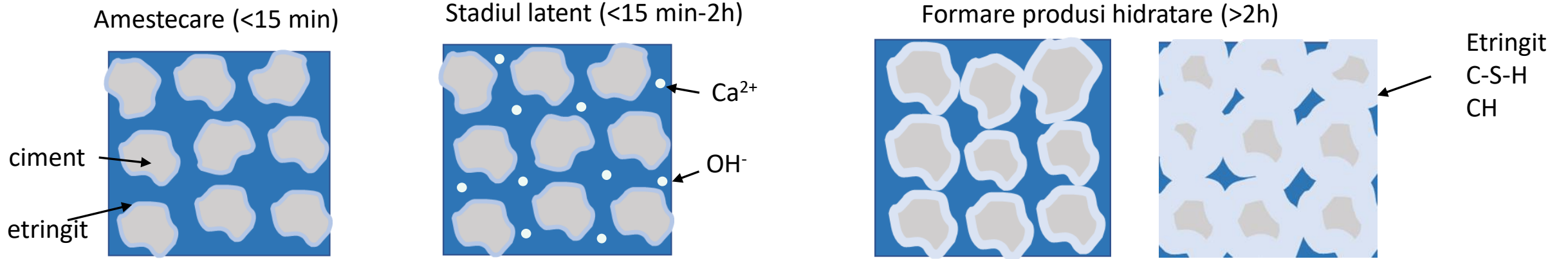
Pori mai mari pentru
rapoarte w/c mari

$$T_2 = \frac{1}{3\rho} R_{pore}$$

III

Efectul acceleratorului asupra dinamicii hidratării și porozității

Hidratarea cimentului in prezența unui accelerator

$\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$ -crește concentrația de ioni de calciu producând o suprasaturare mai rapidă

Formare accelerată a produșilor de hidratare

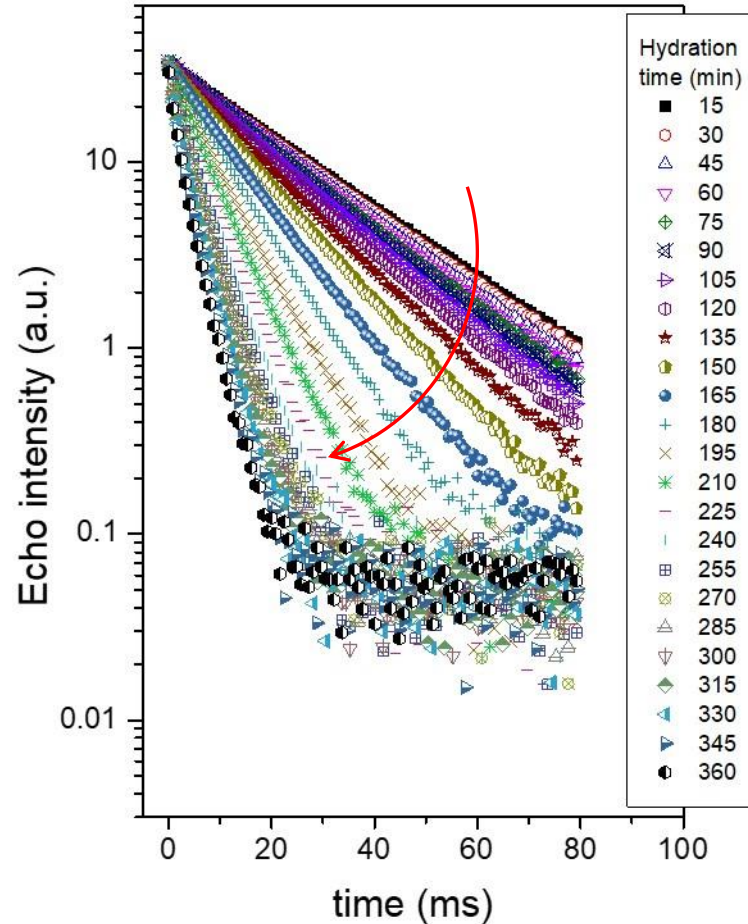
Scurtarea fazei latente?

Atenuarea ecourilor de spin multiple

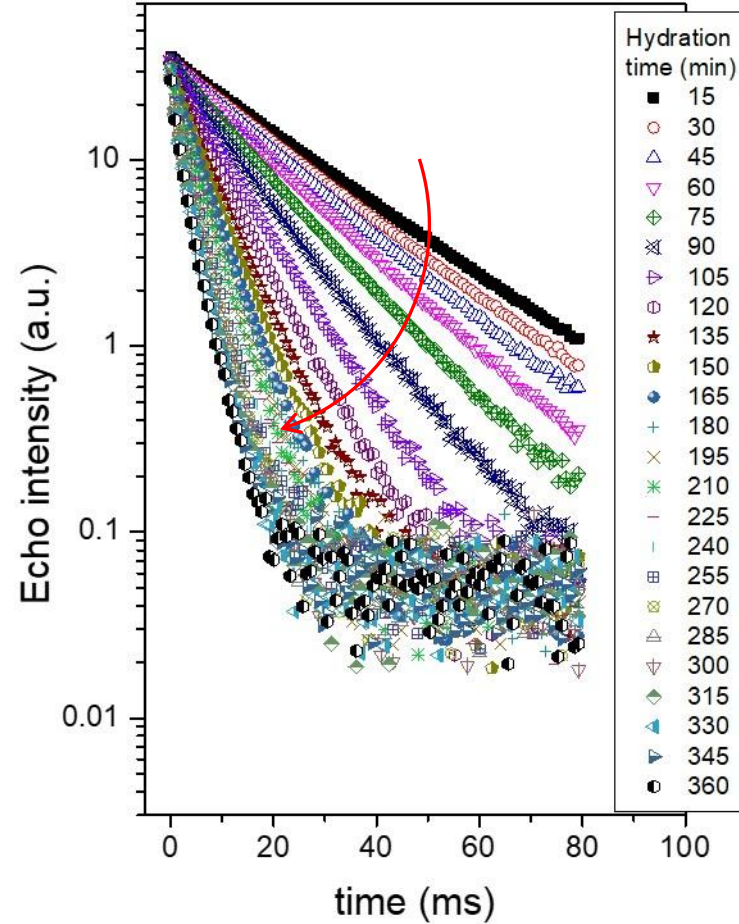
CP = ciment alb+ apă (w/c= 0.4)

Ciment Portland alb: CEM I 52.5 R (Holcim, Romania)

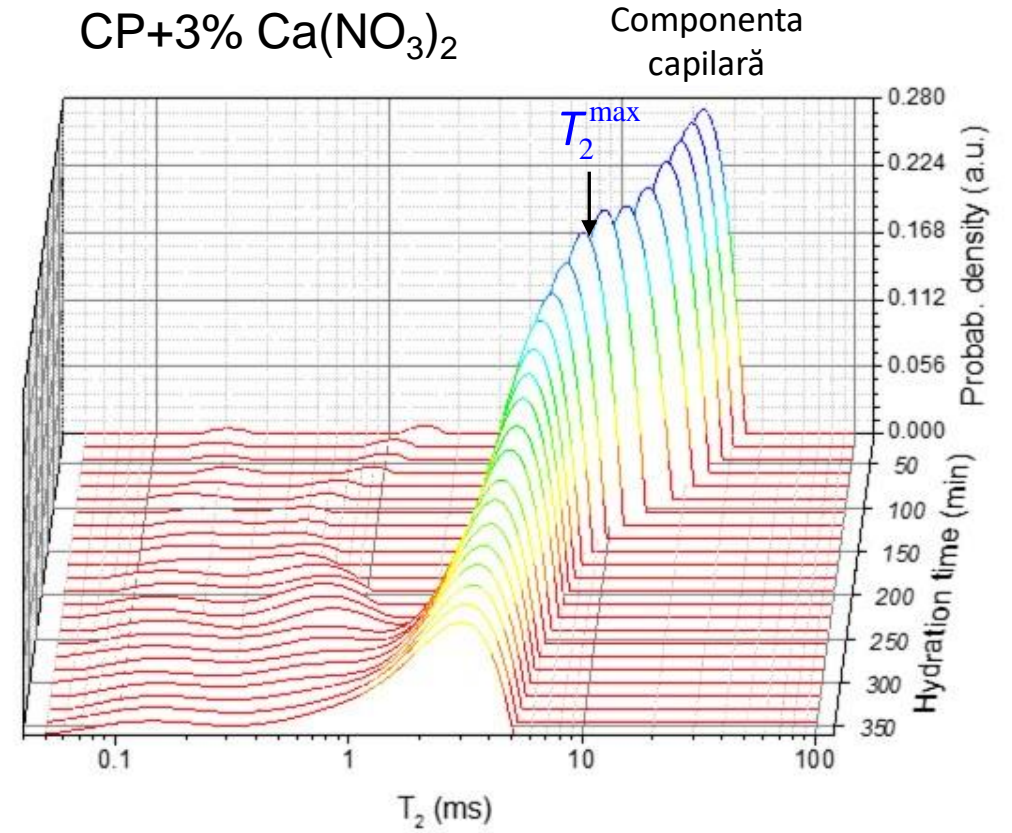
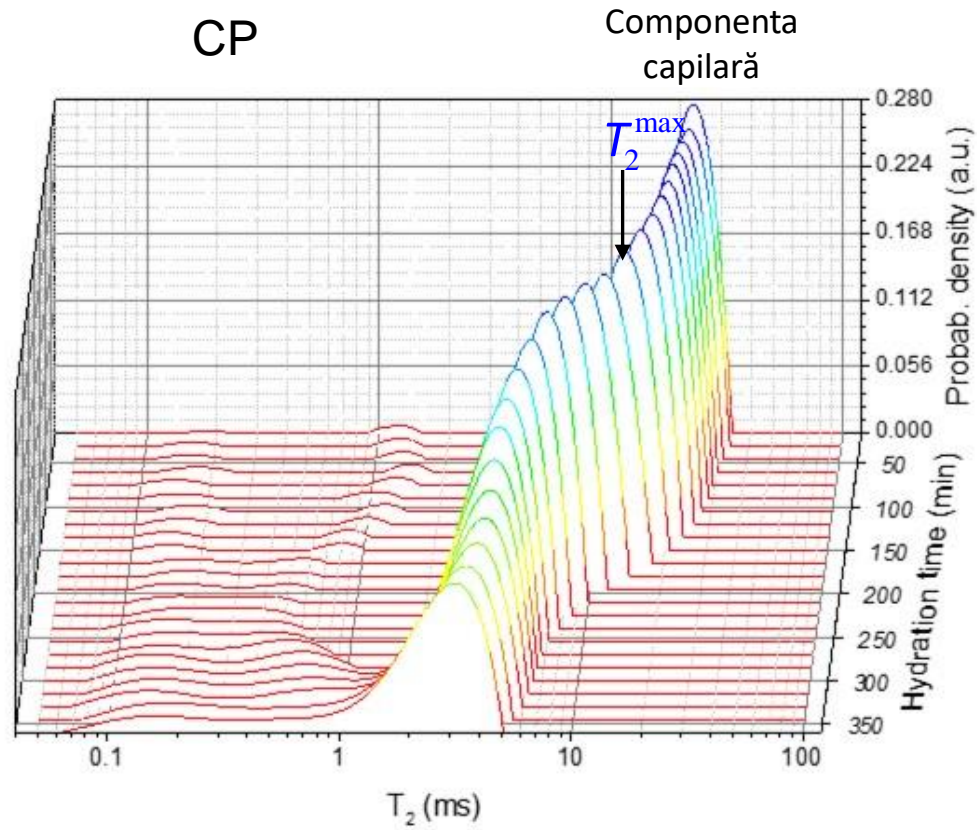
CP

CP+3% $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$

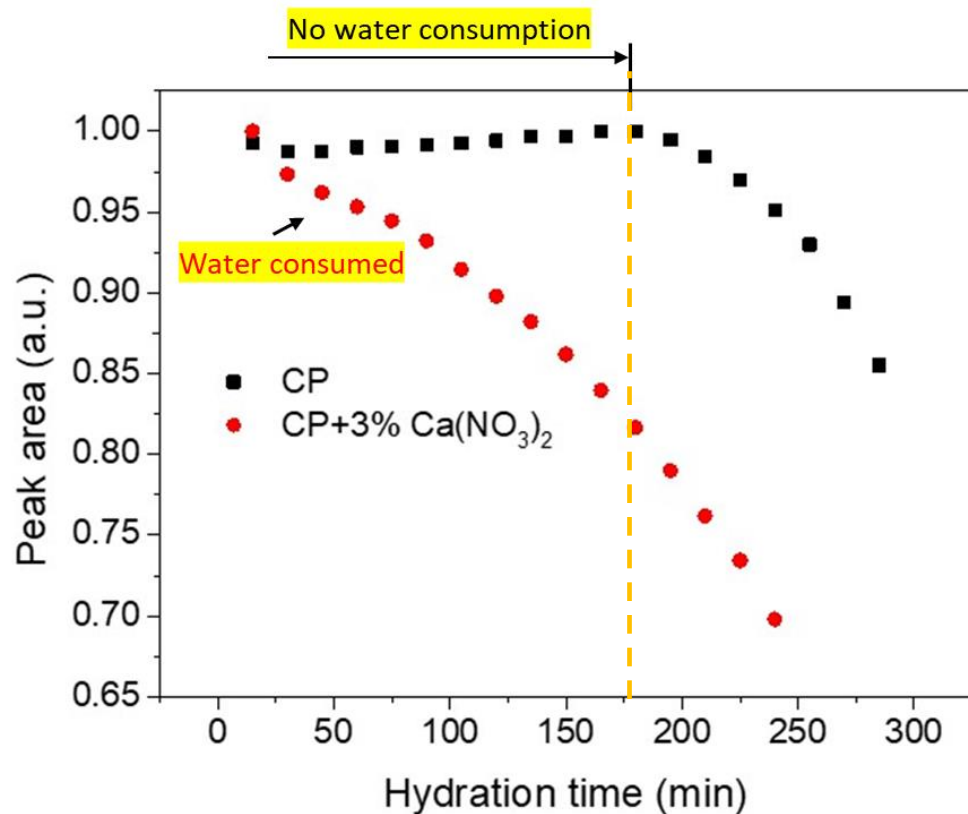

Distribuția timpului de relaxare (<6h)

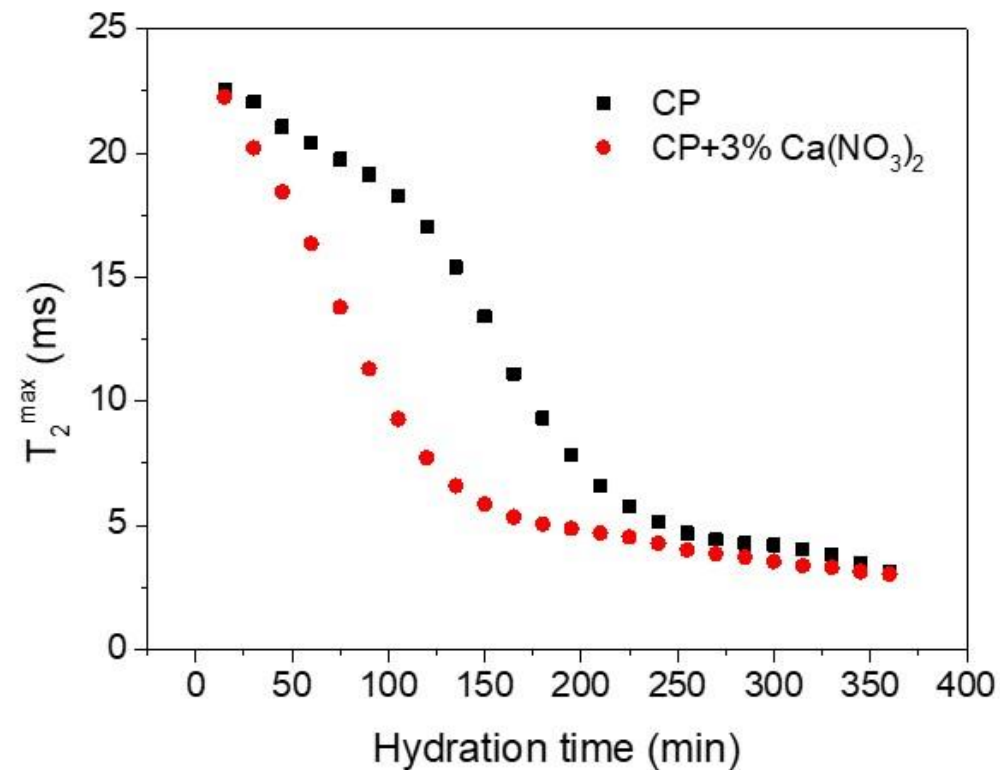

Consumul mai rapid de apă

Evoluția ariei picului

Evoluția poziției picului ($T_2^{\max}$)

- Descreștere mai rapidă a dimensiunii porilor
- Creștere mai rapidă a suprafeței interne a porilor

Cum influențează rezistența la compresiune?

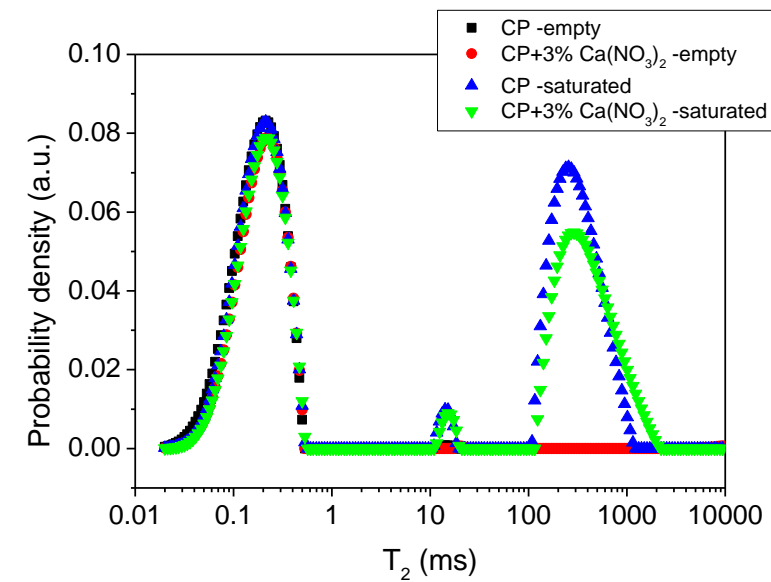
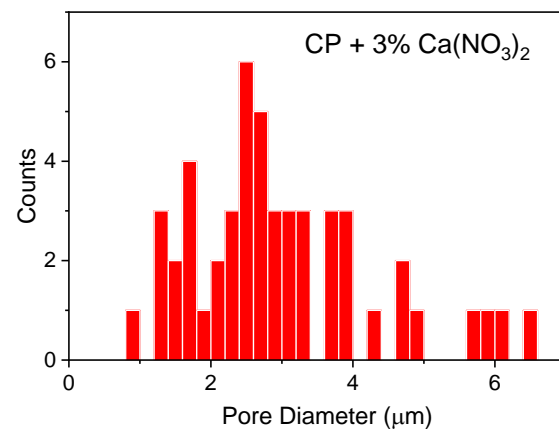
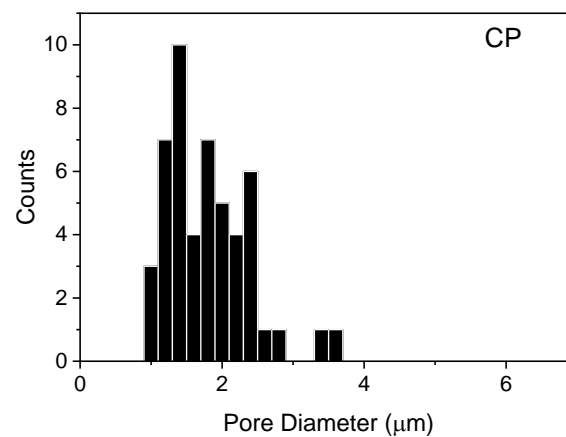
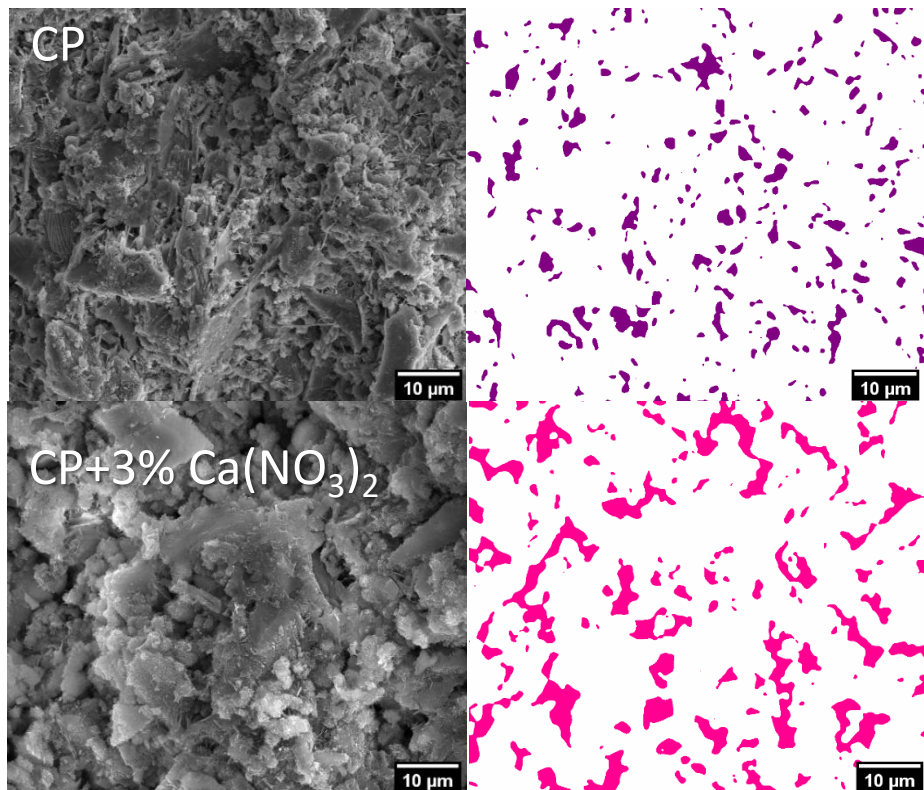
Distribuția porilor la 28 zile

Imagini SEM (2000 x)

Macropori detectați
(~1-10 μm)

Distribuția estimată a
macroporilor

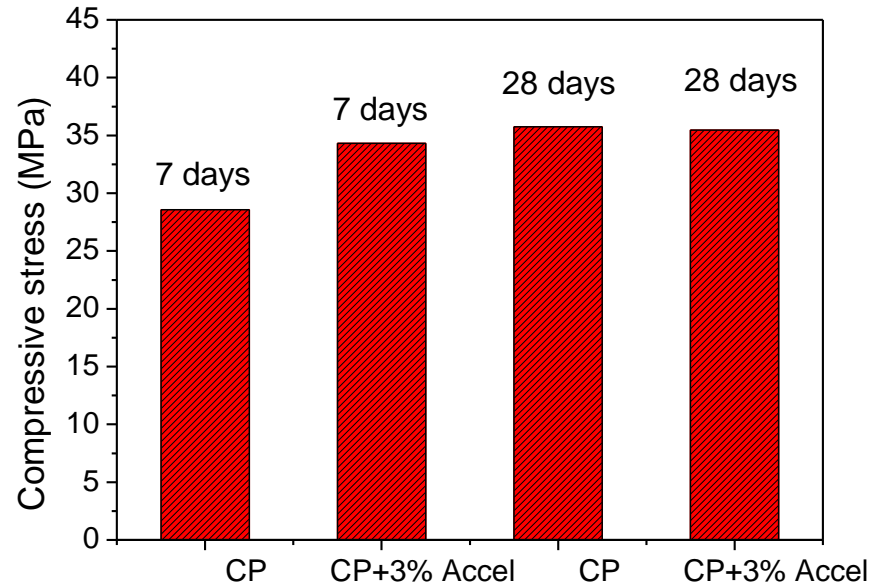
Distribuția timpului de relaxare

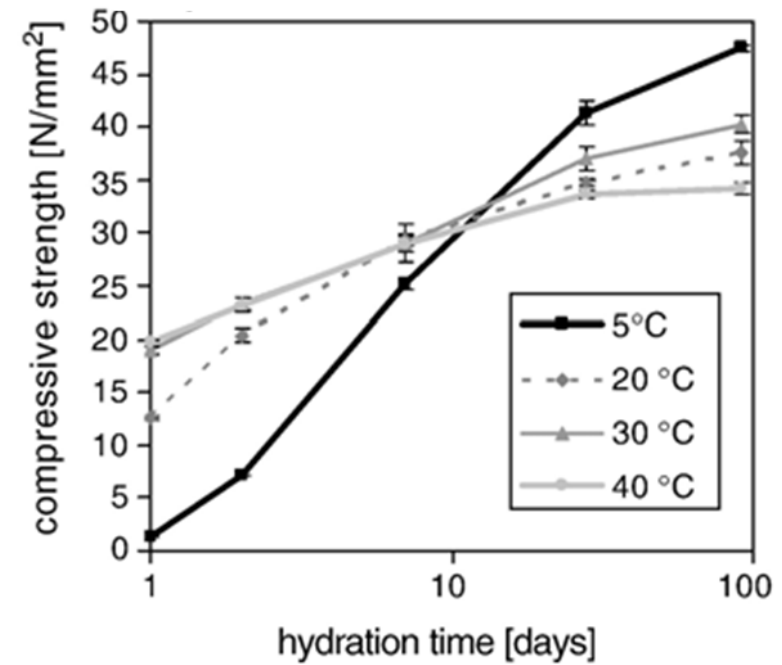
FEI Quanta 3D FEG dual beam – in high vacuum mode using EDT (Everhart Thornley Detector) Scanning Electron Microscope

Evoluția rezistenței la compresiune

Influenta acceleratorului asupra rezistenței

Efectul temperaturii asupra rezistenței

B. Lothenbach, et al., Cem. Concr. Res. 37, 483–491 (2007).

Concluzii

- RMN in câmpuri joase permite monitorizarea evoluției porilor in timpul hidratării;
- Formarea produsilor de hidratare incepe imediat dupa amestec in prezența acceleratorului;
- Stadiul latent este practic anulat de prezența acceleratorului;
- Probele saturate cu ciclohexan arată pori mai mari in prezența acceleratorului.
- Prezența porilor mai mari nu influențeaza in mod decisiv rezistența la compresiune

Proiect: PCE 23/2021 (perioada: 2021-2023)

Tema: **Noi materiale nanocompozite pe bază de ciment utilizabile în printarea 3D**

Echipa:

Prof. Ioan Ardelean - director

Prof. Cristian Dudescu

Prof. Petru Pascuta

Dr. Cristian Vilau

Mihai Rusu

Mulțumesc pentru atenție!